

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

BETOONI, MÖRDI JA SÜSTMÖRDI KEEMILISED LISANDID

Osa 3: Müürimördi keemilised lisandid

Määratlused, nõuded, vastavus ja märgistus

Admixtures for concrete, mortar and grout

Part 3: Admixtures for masonry mortar

Definitions, requirements, marking and labelling

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 934-3:2009 „Admixtures for concrete, mortar and grout – Part 3: Admixtures for masonry mortar – Definitions, requirements, conformity, marking and labelling“ ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon;
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 21.02.2011 käskkirjaga nr 36;
- on jõustunud sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2011. aasta märtsikuu numbris.

Standardi tõlkis TK-7, tõlke on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 7 „Beton ja betoontooted“.

Standardi tõlke koostamisettepaneku esitas EVS/TK 7, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 12.08.2009. Date of Availability of the European Standard EN 934-3:2009 is 12.08.2009.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 934-3:2009. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega. This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 934-3:2009. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 91.100.30 Beton ja betoontooted

Võtmesõnad: märgistus, müürimört, müüritööd, vastavushindamine

Hinnagrupp H

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon: 605 5050; e-post: info@evs.ee

English Version

**Admixtures for concrete, mortar and grout - Part 3: Admixtures
for masonry mortar - Definitions, requirements, conformity and
marking and labelling**

Adjuvants pour béton, mortier et coulis - Partie 3: Adjuvants
pour mortier de montage - Définitions, exigences,
conformité, marquage et étiquetage

Zusatzmittel für Beton, Mörtel und Einpressmörtel - Teil 3:
Zusatzmittel für Mauermörtel - Definitionen, Anforderungen,
Konformität, Kennzeichnung und Beschriftung

This European Standard was approved by CEN on 16 July 2009.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix 17, 36 B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
1 KÄSITLUSALA	4
2 NORMIVIITED	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	4
4 NÕUDED	5
5 PROOVIDE VÕTMINE	6
6 VASTAVUSE KONTROLL.....	7
7 VASTAVUSE HINDAMINE.....	7
8 MÄRGISTUS JA SILDISTUS	8
8.1 Üldist.....	8
8.2 Lisandite tähistus.....	8
8.3 Täiendavad andmed.....	8
Lisa A (teatmelisa) Ohtlike ainete sisaldus ja eraldumine	9
Lisa ZA (teatmelisa) Standardi jaotised, mis tuginevad EL ehitustoodete direktiivile	10
Kasutatud kirjandus	16

EESSÕNA

Dokumendi (EN 934-3:2009) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 104 „Concrete and related products“, mille sekretariaati haldab DIN.

Sellele Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2010. a veebruariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2010. a veebruariks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõned osad võivad olla patendiõiguse subjektiks. CENi [ja/või CENELEC] ei saa pidada vastutavaks mõne või kõigi selliste patendiõiguste identifitseerimise osas.

See dokument asendab standardi EN 934-3:2003.

Standard on välja töötatud Euroopa Komisjonilt ja Euroopa Vabakaubandusühenduselt CENile antud mandaadi alusel ning toetab EL ehitustoodete direktiivi 89/106/EEC olulisi nõudeid.

Seoseid EL direktiiviga 89/106/EEC vt lisast ZA.

Standard kuulub standardisarja EN 934 „Admixtures for concrete, mortar and grout“, mis sisaldab täiendavalt järgmisi osi:

- Part 1: *Common requirements*
- Part 2: *Admixtures for concrete, mortar and grout* — Part 2: *Concrete admixtures — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling*
- Part 4: *Admixtures for grout for prestressing tendons — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling*
- Part 5: *Admixtures for sprayed concrete — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling*
- Part 6: *Sampling, conformity control, evaluation of conformity*

Standardit kasutatakse koos EN 480 seeria standarditega, mis käsitlevad lisandite katsemeetodeid.

CEN/CENELECI sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

Standardis määratakse kindlaks nõuded ja vastavuskriteeriumid tsemendipõhistes müürimörtides kasutatavatele keemilistele lisanditele.

Standard hõlmab kaht tüüpi keemilisi lisandeid: kestvatoimelised aeglustavad lisandid ja õhkumanustavad/plastifitseerivad keemilised lisandid*, mida kasutatakse tehases ja ehitusplatsil valmistatavates mörtides.

Keemiliste lisandite müürimörtides kasutamise eeskirjad on esitatud standardites EN 998-1 ja EN 998-2.

2 NORMIVIITED

Järgmised dokumendid on vajalikud standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 480-13:2009, *Admixtures for concrete, mortar and grout — Test methods — Part 13: Reference masonry mortar for testing mortar admixtures*

EN 934-1:2008, *Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 1: Common requirements*

EN 934-2, *Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 2: Concrete admixtures — Definitions, requirements, conformity, marking and labelling*

EN 934-6:2001, *Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 6: Sampling, conformity control and evaluation of conformity*

EN 934-6:2001/A1:2005, *Admixtures for concrete, mortar and grout — Part 6: Sampling, conformity control and evaluation of conformity*

EN 1015-4, *Methods of test for mortar for masonry — Part 4: Determination of consistence of fresh mortar (by plunger penetration)*

EN 1015-7, *Methods of test for mortar for masonry — Part 7: Determination of air content of fresh mortar*

EN 1015-9, *Methods of test for mortar for masonry — Part 9: Determination of workable life and correction time of fresh mortar*

EN 1015-11, *Methods of test for mortar for masonry — Part 11: Determination of flexural and compressive strength of hardened mortar*

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse standardis EN 934-1:2008 toodud ja järgmisi määratlusi.

3.1

õhkumanustav/plastifitseeriv lisand (*air entraining/plasticizing admixture*)

lisand, mis suurendab töödeldavust või võimaldab vähendada veesisaldust tänu sellele, et segamise käigus moodustub kontrollitav kogus väikseid ühtlaselt jaotunud õhumulle, mis säilivad ka pärast kivistumist

3.2

tardumist aeglustav lisand, kasutamiseks aeglaselt tarduvas müürimördis (*set retarding admixture for long term retarded masonry mortar*)

standardis EN 934-2 määratud tardumist aeglustav lisand, mis on ette nähtud kasutamiseks manustatud õhku sisaldava mördi tardumise pikemaajaliseks aeglustamiseks

* EE MÄRKUS Lühiduse huvides kasutatakse termini „keemiline lisand“ asemel edaspidi terminit „lisand“.